



# A német egység kialakulása. A polgári állam

## BISMARCK BOSZORKÁNYKONYHÁJA

*Javasolt feldolgozási idő: 40 perc*

Az európai egységmozgalmakban magyar önkéntes katonák is részt vettek, akik a szabadságharc után külföldre menekült emigráns csoportokhoz tartoztak.

*Nézz utána a Poroszországban harcoló magyar önkéntesek történetének, és válaszolj a következő kérdésekre!*

1. Miért vettek részt önként az emigránsok ezekben a harcokban? Említs meg legalább két okot!

a.

---

---

---

b.

---

---

---

2. Ki volt az a magyar tábornok, aki légiója felállításához Bismarcktól kapott anyagi támogatást?

---

---



### 3. Olvasd el az alábbi forrást!

„E napokban [1866. július vége] érte el tetőpontját a politikai helyzetnek feszültsége. Bismarck kénytelen volt számolni azzal az eshetőséggel, hogy Ausztria visszalép a nikolsburgi előzetes békétől [a königgrätzi csata utáni előzetes béke], és Franciaországgal szövetkezve újrakezdi a háborút. Jól tudta Bismarck, hogy az osztrák császár tanácsadói közt voltak olyanok, kik ily irányban dolgoztak. Az osztrák elhatározások ide-oda ingadozásának mérlegelésével függött össze a Klapka-légióinak elindulása Magyarország felé. Nem mintha Bismarck ennek az expedíciónak – azokban a kis méreteknben, ahogy megtörtént – valami stratégiai jelentőséget tulajdonított volna, de mert Ausztria elhatározásának tekintetéből csak hasznos lehetett egy oly mementó, mely figyelmeztette az osztrák államférfiakat, hogy mit várhatnak, ha Franciaországgal szövetkezve netalán folytatni akarnák a háborút. Bismarck ezt az eshetőséget is számba vette, s Moltkéval folytatott tanácskozása arra az elhatározásra vezetett, hogy ha kell, Ausztria és Franciaország ellen is folytatják a háborút. Erre az esetre egy komoly magyarországi mozgalomnak Ausztria háta mögött való fölszítását is számításba vették, mely természetesen sokkal hathatósabb eszközökkel vétezett volna foganatba, mint a Klapka-expedíció volt. Ez utóbbi csak falra festése volt egy rémképnek, mely valósággá válandott volna, ha az események mérlege háborús irányban dőlt volna el.”

„A prágai béke [a porosz–osztrák háborút lezáró béke] megkötése után gyorsan véget ért Bismarck összeköttetése a magyar emigrációval. Klapka már augusztus 14-én távozott Berlinből családjához Genfbe, s [...] néhány nappal később megjött Bismarck távirata is, mely így szólt: A béke meg lévén kötve, minden remény, valamit tehetni, elenyészett.

Ez a sürgöny a záróköve Bismarck összeköttetésének a magyar emigrációval.”

Forrás: *Elektronikus Periodika Adatbázis és Archívum, Halász Imre: Bismarck és a magyar emigráció (Nyugat, 1913/8. sz.)*



a) Véleményed szerint milyen megfontolásból támogatta a vaskancellár a magyar légió felállítását?

---

---

---

---

b) Mikor és miért változott meg Bismarck álláspontja?

---

---

---

---

4. Hogyan alakult ennek a légiónak a története? Írd le röviden! Fogalmazz 6–8 egész mondatban!

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---